

Автори статті:

Христина Ганькало, Юлія Файчак,
студентки
Дрогобицького державного
педагогічного університету
імені Івана Франка,

володарки Гран-Прі III ступеня

Науковий керівник:

Леся Іванівна Смеречак,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри соціальної педагогіки
та корекційної освіти
Дрогобицького державного
педагогічного університету
імені Івана Франка

ПРОБЛЕМА ТЮТЮНОПАЛІННЯ ПІДЛІТКІВ ТА ШЛЯХИ ЇЇ РОЗВ'ЯЗАННЯ

Теперішній ритм життя - це не тільки період стрімкого розвитку нанотехнологій, а й поширення негативного впливу ряду чинників, першим із яких є куріння, наслідки якого відчуються не одразу, а поступово. Тютюнопаління і його вплив на організм людини стали надзвичайно вагомими загальносуспільними проблемами.

Куріння спочатку виявляє себе в ролі незначного задоволення та показника моди, але згодом це стає звичкою, що наносить величезну шкоду здоров'ю. Ця залежність формується за наявності трьох факторів: особистісного, фізичного та соціального.

Тютюнопаління завжди передбачає наявність іншої людини. Це пояснюється тим, що коли двоє чи більше людей курять разом, створюється атмосфера довіри, люди нібито обмінюються символами – разом діляться думками, вигадують ілюзію щирості, яка насправді є обманом.

Якщо запитати у курця про причину тютюнопаління, то часто можна почути, що результатом є розслаблюючий ефект, зняття стресу, заспокоєння. Проте вже через 2-3 години після чергової цигарки в людини з'являється бажання знову закурити. Людина, яка є залежною від тютюну, свідомо руйнує своє здоров'я, але найчастіше кинути цю шкідливу звичку можуть лише одиниці.

Можна виділити такі особливості підліткового періоду, які є групою факторів ризику у формуванні дезадаптивної поведінки: підвищений егоцентризм; потяг до протиставлення, протесту, боротьби проти виховних авторитетів; підвищене бажання стати дорослим і незалежним від сім'ї; незрілість моральних переконань; занадто чутливе реагування на пубертатні зміни; схильність перебільшувати ступінь складності проблем; криза ідентичності; негативна чи несформована Я-концепція; гіпертрофовані поведінкові реакції; перевищення пасивних допінг-стратегій у подоланні труднощів.

При проведенні профілактики тютюнопаління серед підлітків слід виділяти в ній первинну, вторинну і третинну профілактику, тобто здійснювати триступеневу превенцію. Але зважаючи на специфіку профілактичної роботи, її найдоцільніше здійснювати на першій сходинці. Це свого роду "вакцинація" виникнення проблеми.

Соціально-педагогічна профілактика на меті науково обґрунтувати і вчасно застосовувати вплив на соціальний об'єкт для збереження його функціонального стану і попередження процесів, які можуть негативно впливати на його життєдіяльність. Основними принципами профілактики є: принцип благополуччя, неушкодження, автономії, справедливості.

Існують різні підходи до організації профілактичної діяльності з підлітками з профілактики тютюнопаління, а саме: надання інформації, емоційне навчання, апеляція до цінностей і знань, виховання протидії, надання альтернативи, вплив соціального середовища й однолітків, зміцнення здоров'я.

Однією з ефективних форм профілактики тютюнопаління є конкурс проектів соціальної реклами: стінгазети, колажі, картини, буклети, листівки, календарі і календарики, проекти соціальної реклами, у вигляді комп'ютерних презентацій, короткі інформаційно-просвітницькі передачі, літературно-музичні композиції, радіоролики, відеосюжети профілактичної тематики, соціальна реклама у віршованих композиціях та інше.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Савчин М. В. Вікова психологія / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. — К. : Вид-во Академвидав, 2006. — 360 с.